

infografika

izpētes datu vizualizācija

Māra Zīliņa

2015

informācijas dizains

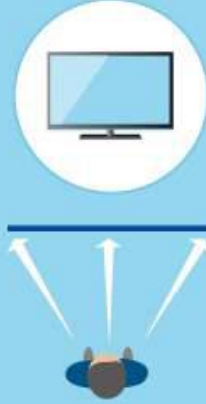
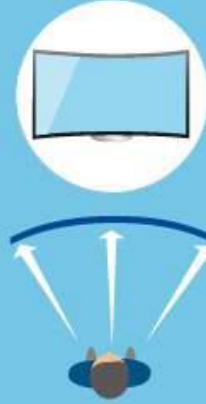
Infografika šobrīd ir ļoti populārs informācijas izplatīšanas veids. Sociālie tīkli, blogi atvieglo informācijas izplatību sabiedrībā.

infografikas termina skaidrojumi

- *Wikipēdijas* skaidrojums – tas ir vizuāls datu, informācijas un zināšanu attēlojums. Tas grafiski attēlo kompleksu informāciju viegli uztveramā veidā.
- *visual.ly* skaidrojums: “Atlasīti, sakārtoti, vizuāli attēloti dati.”
- *Lielbritānijas Nacionālā statistikas dienesta* skaidrojums: “Infografika ir vizuāls stāsts, kas ietver informāciju, datus vai zināšanas, kas ir izstāstīts skaidri, ar jēgu un kontekstu, bez aizspriedumiem. Infografika **NAV** informācijas saraksts, liela datu grupa ar grafikiem vai statistikas kopums.”

Pastāv mīts, ka infografikā obligāti jābūt datiem vai statistikai. Infografikas saturs var būt **visa veida informācija**, kas ir interesanta auditorijai.

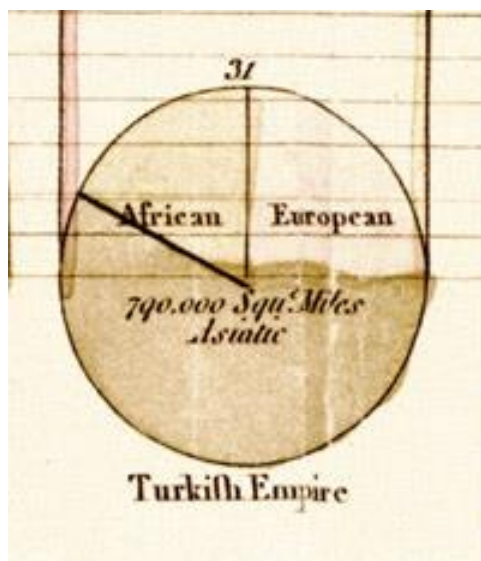
TV EKRĀNU ATTĪSTĪBA

Izliekts ekrāns	Plakans ekrāns	Ieliekts ekrāns
Lai arī pirmais katodstaru lampu ekrāns tika izgudrots 1897. gadā, komerciālā mērogā šīs tehnoloģijas televizori tika ražoti Vācijā, un tirdzniecībā tie nonāca 1934. gadā.	Pirmo plakanā formāta ekrānu prezentēja divi ASV profesori 1964. gadā, taču savu uzvaras gājienu tie sāka 1990-tajos gados.	Ieliekta formas ekrāna ideja tika prezentēta jau Ņujorkā 1952. gadā, un šāda formāta ekrāni tika gadu desmitiem pielietoti kinoteātros. Ieliekta formas ekrāns dāvā plašāku skata leņķi un rada panorāmas efektu, kas ekrānu padara it kā lielāku un sniedz augstāku attēla dziļuma sajūtu.

Avots: Samsung, GFK, Ivrtc.lv, tvhistory.tv, pbs.org, thiswastv.com, britannica.com

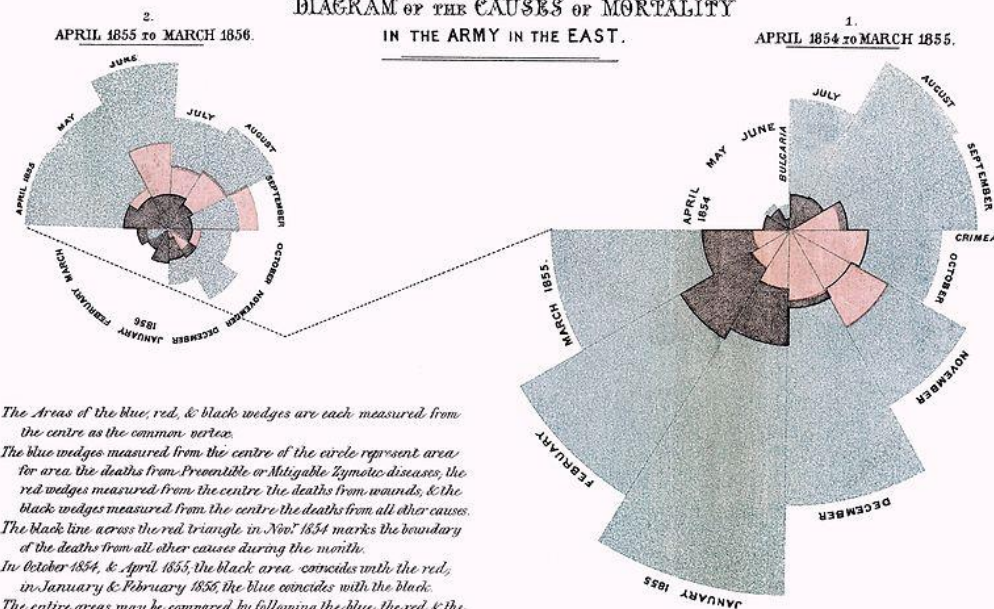

Darba “TV attīstības vēsture – no ieliekta līdz izliektam ekrānam” fragments

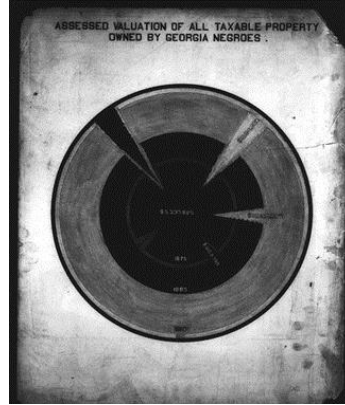

Pirmais pīrāga grafiks, kuru izgudroja [Wiljams Pleifeirs](#) jau 1801. gadā

DIAGRAM OF THE CAUSES OF MORTALITY
IN THE ARMY IN THE EAST.

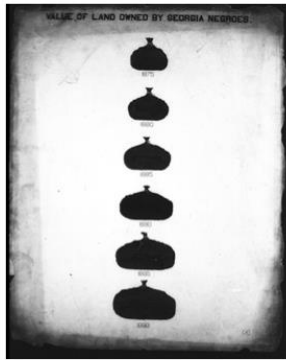

Māsa [Florence Naitingeila](#) 1857. gadā izveidoja pīrāga grafikus, ar kuru palīdzību viņai izdevās parādīt likumsakarību starp (ne)tīrību un nāves gadījumiem britu armijā.

2010

1900

1900

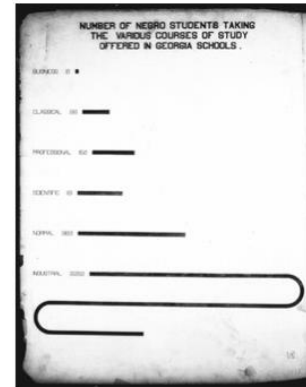
SAVINGS RATE, as percentage of disposable income

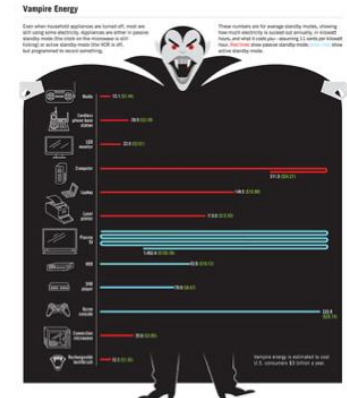
2005

1900

2008

1900. gadā W.E.B. DuBois Parīzē sarīkoja izstādi par afro-amerikāņu dzīvi, kur, cita starpā, liela daļa informācijas tika pasniegta infografiku veidā.

Londonas
Underground karte
1908. gads

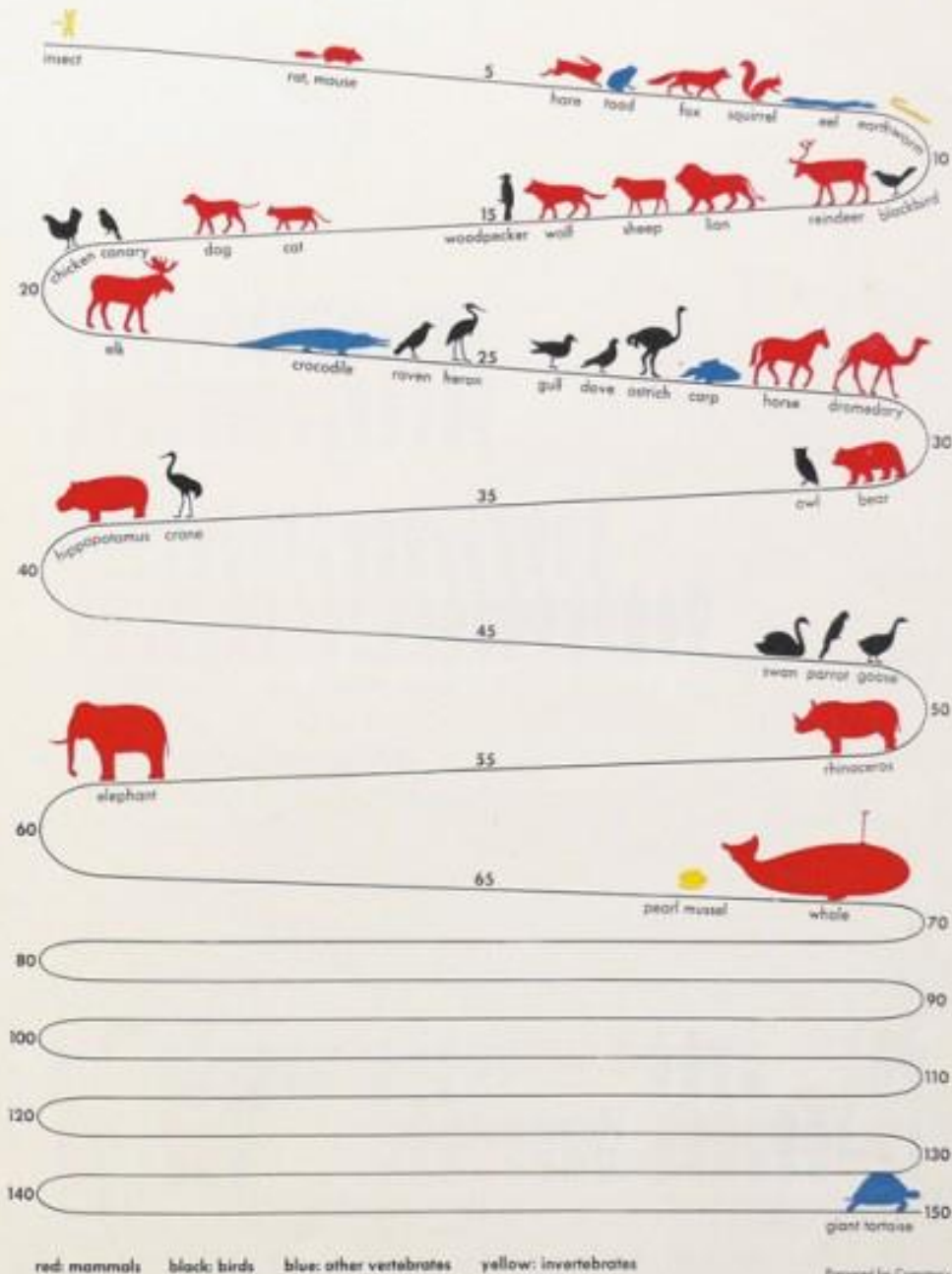
Tube map

1931. gadā
Harijs Beks izveidoja
diagrammisko karti

How Long Do Animals Live?

Average ages which certain animals may be expected to reach, based on reports of zoos and estimates of biologists. Individuals have been reported as far older. (Data from Field Museum of Natural History.)

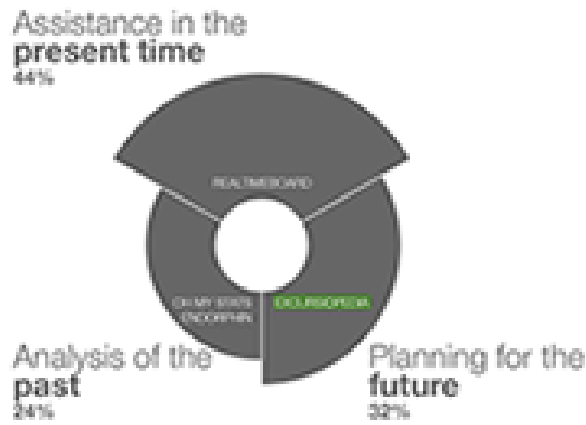
Prepared for Compton's
Picture Encyclopedia
© International Foundation
for the Visual Learner

Austriešu filosofa
[Otto Neurath](#) 1930.
gados veidotā
infografika

Present segment of the market

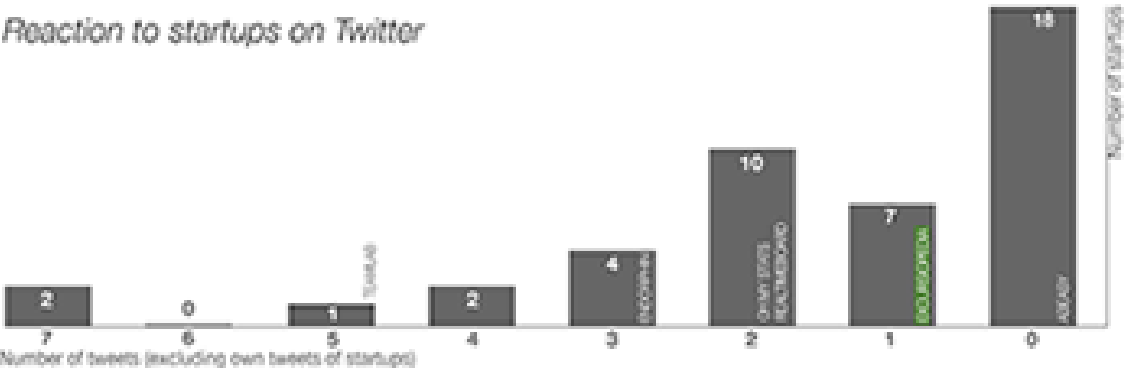
Range of problems

Type of product

Reaction to startups on Twitter

MAKARONU EŠANAS PARADUMI LATVIJĀ

98% Latvijā iedzīvotāju uzturā lieto makaronus

Ja lielāka ģimene, jo biežāk ēd makaronus

TRĪS GALVENIE MAKARONU EŠANAS IEMESLI:

- 70%** var viegli un ātri pagatavot*
- 38%** veselīga un sabalansēta uztura sastāvdaļa
- 33%** iespējams pagatavot dažādās veidos

* BIEŽĀK: iedzīvotāji ar augstāko izglītību → tie, kas ir šķīvušies

IECIENĪTĀKIE MAKARONU EDIENI:

- Makaroni ar piedevām (88%)
- Zupas (30%)
- Makaronu saņemumi (21%)
- Salāti (15%)

TOP 3 PIEDEVAS: siers, gaļa, kečups

Jauņi vīrieti biežāk izvēlas gaļas izstrādājumus, kečupu vai majonēzi

stievietes biežāk izvēlas dārzeņus un sieru

VĒRTĪGI FAKTI, KAS JĀZINA:

- makaronos ir saliktie jeb "labie" ogļhidrāti, kas nodrošina enerģiju ilgākam laikam
- ideāli makaronu un ūdens proporcija ir 100 gramu makaronu : 1 litrs ūdens
- īstas tīlu pastas sastāvā ir tikai ūdens un cieto kviešu (durum) milti/manna
- vārot makaronus, ielecams tos ik pa brīdim nogaršot, lai notvertu mirkli, kad tie ir "al dente" gatavība
- vārot jāpievieno tikai sāls

* Al dente – no it. val. "iz cieti", vārīti puscieta pasta apstākļos – pasta ir sātīga, ar cietu viru

57% apgalvo: "Makaroniem jābūt ikvienā labā restorānā"

45% makaronu formu izvēlas atbilstoši ēdienam

APLAMI FAKTI, KAM DAUDZI JOPROJĀM TIC

- makaroni ir neveselīgs ēdiens, rada lielu svaru
- vārot jāpievieno eļļa vai buljona kubiņš
- pēc vārīšanas jānoskalo zem auksta ūdens strūkļas
- jo makaroni ir dzeltenāki, jo vairāk olu ir to sastāvā

Katrs trešais zina, ka cieto kviešu makaroniem ir labāka struktūra un garša

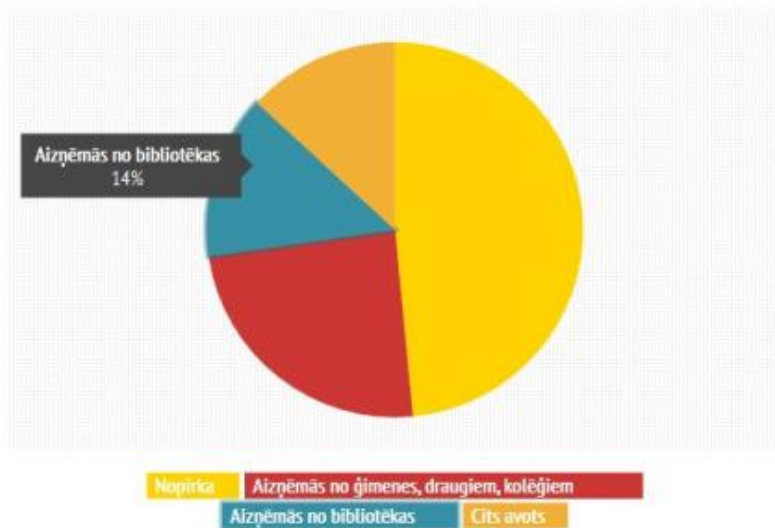
39% nezina, kāda ir atšķirība starp mīksto un cieto kviešu makaroniem

Dobele (Dobele) Latvian Macaroni

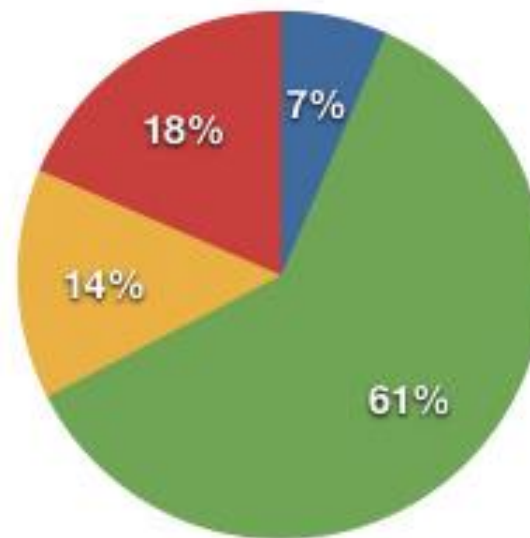
Avots: GfK aptauja: makaronu ietilšanas paradumi Latvijā, 2012. gada oktobris, piedalījās 1085 respondentiem vecumā no 18 līdz 65 gadiem
grafika: vengija.lv

Pēdējās lasītās grāmatas ieguves avots

48% nopirka, 24% aizņēmas no ģimenes, draugiem, kolēģiem; 14% aizņēmas no bibliotēkas; 13% dabūja no citiem avotiem.

Ko domā par dizaina vidi Latvijā?

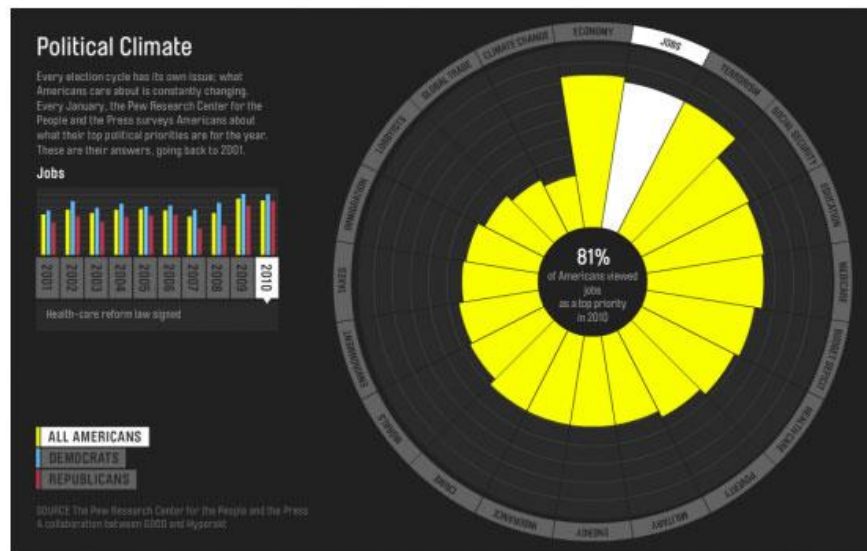
- Viss ir kārtībā
- sajūsmā neesmu, bet ir ok
- Latvijā ir dizana vide? neko par to nezinu
- Cits variants

Aplis prezentē kopumu,
to var dalīt gabalos.

Šo principu ir viegli saprast, var lietot arī koncentriskus riņķus, plakanus, trīsdimensiju sfēras u.c.

Issues Americans care about

November 1, 2010 to Statistical Visualization | Post on Twitter

Radoša datu vizualizācija

→ Follow by: RSS | Email | Twitter | Facebook

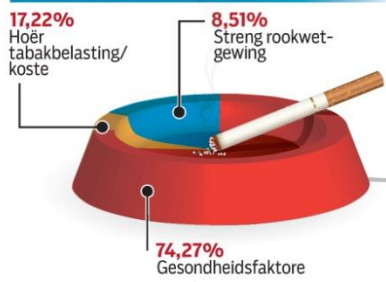
Só rook Suid-Afrikaners

Nicorette het duisende Suid-Afrikaners oor hul rookgewoontes uitgevra.

Hoeveel sigarette rook jy gewoonlik per dag, of het jy per dag gerook? (5 065 antwoorde)

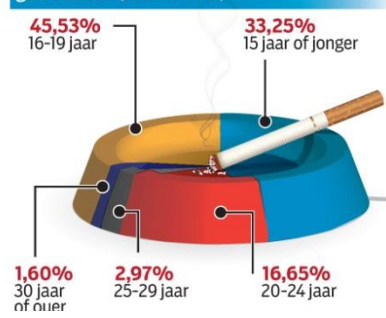
Wat dink jy moedig mense aan om op te hou rook? (7 893 antwoorde)

Waarom rook jy, of het jy gerook? (merk alles van toepassing) (5 043 antwoorde)

Reason	Getal	%
Ek geniet dit	2 747	54,5%
Rebelsheid; dis koel	436	8,6%
My maat rook	406	8,1%
Deel van my sosiale lewe	2 042	40,5%
Groepsdruk	357	7,1%
Help met stres	2 469	49%
Ander	330	6,5%
Totaal	5 043	100%

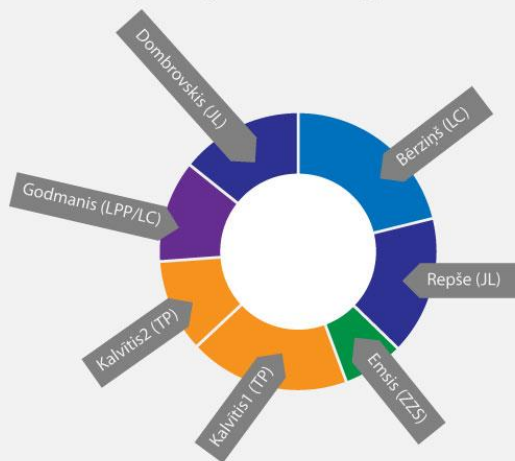
Hoe oud was jy toe jy jou eerste sigaret gerook het? (5 058 antwoorde)

10 gadi Latvijas politikā: valdības, partijas, atbildības jomas 01.09.2000. - 01.09.2010.

Valdības

7 valdības, 6 premjeri desmit gados:

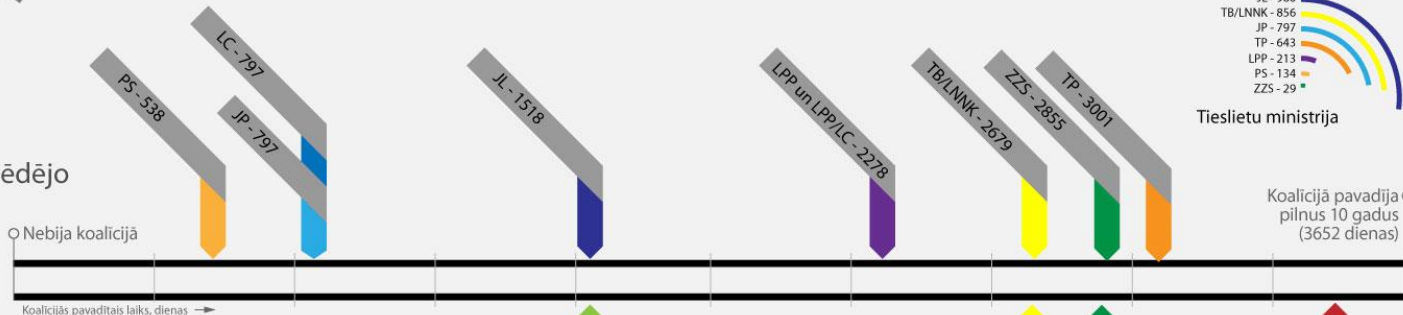
Atbildības jomas

Partijas un to atbildības jomas: pavadītais laiks, vadot nozari (dienas)

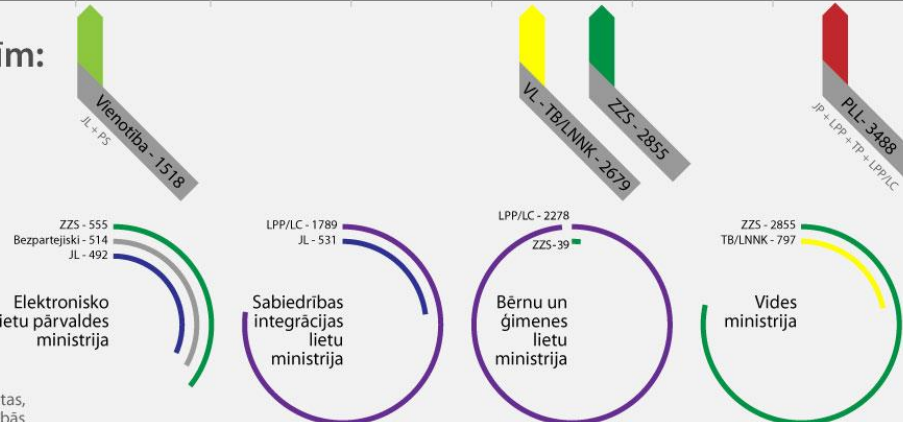
Partijas

Varas partijas un to pavadītais laiks koalīcijā (valdībā*) pēdējo 10 gadu laikā, dienas

Koalīcijā (valdībā) pavadītais laiks šodienas acīm:

Pirms 10. Saeimas vēlēšanām daudzas partijas veido kopīgus vēlēšanu blokus. Cik daudz laika koalīcijā pavadījuši šie jaunie formējumi?

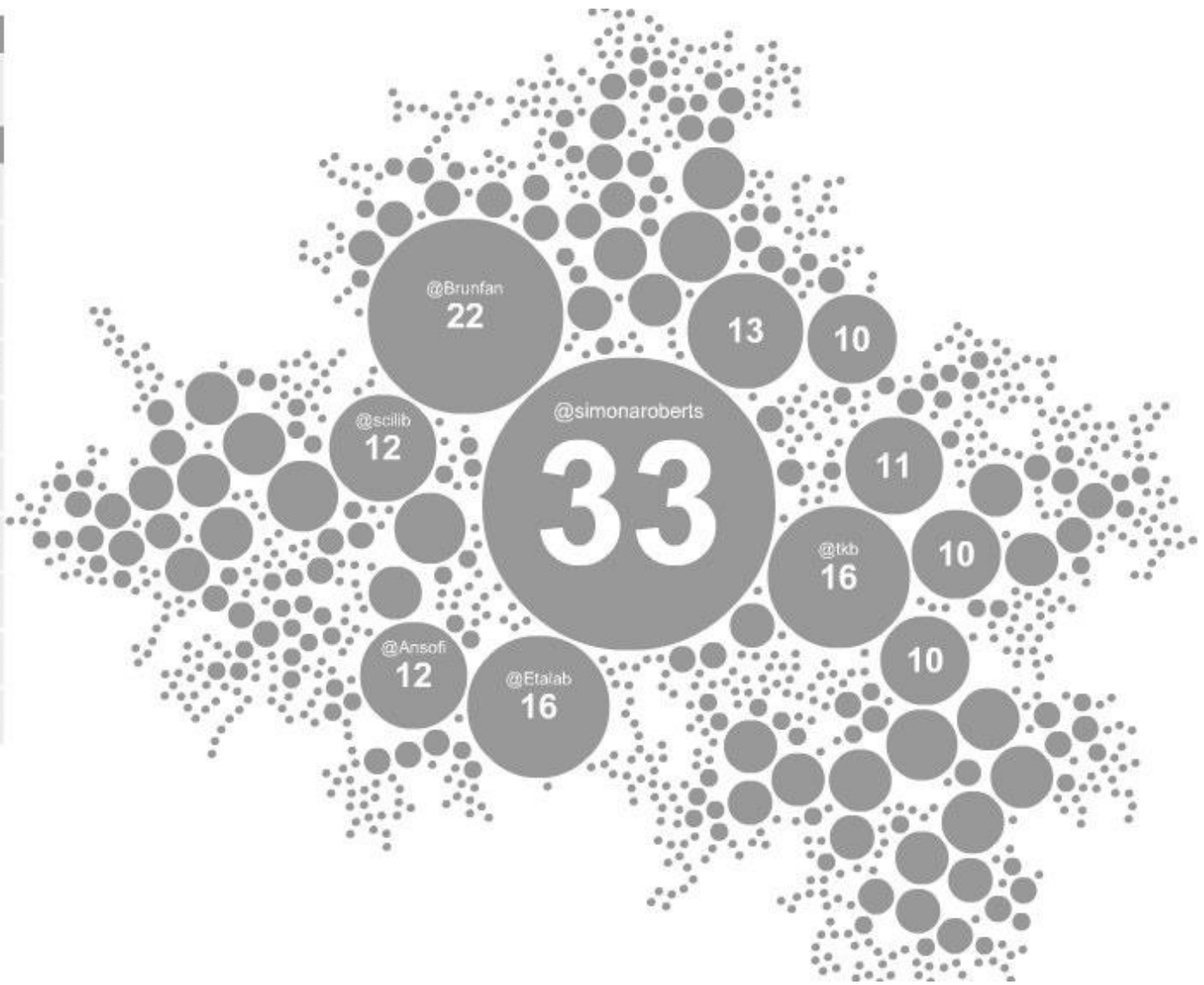
* Šis vizualizācijas nolūkiem tiek pieņemts, ka partija ir koalīcijā tad, ja tai ir vismaz viens ministra amats valdībā.

general stats ✕

tweets	hours	tw/h	users
1500	23.8	62.95	969

most active users ✕

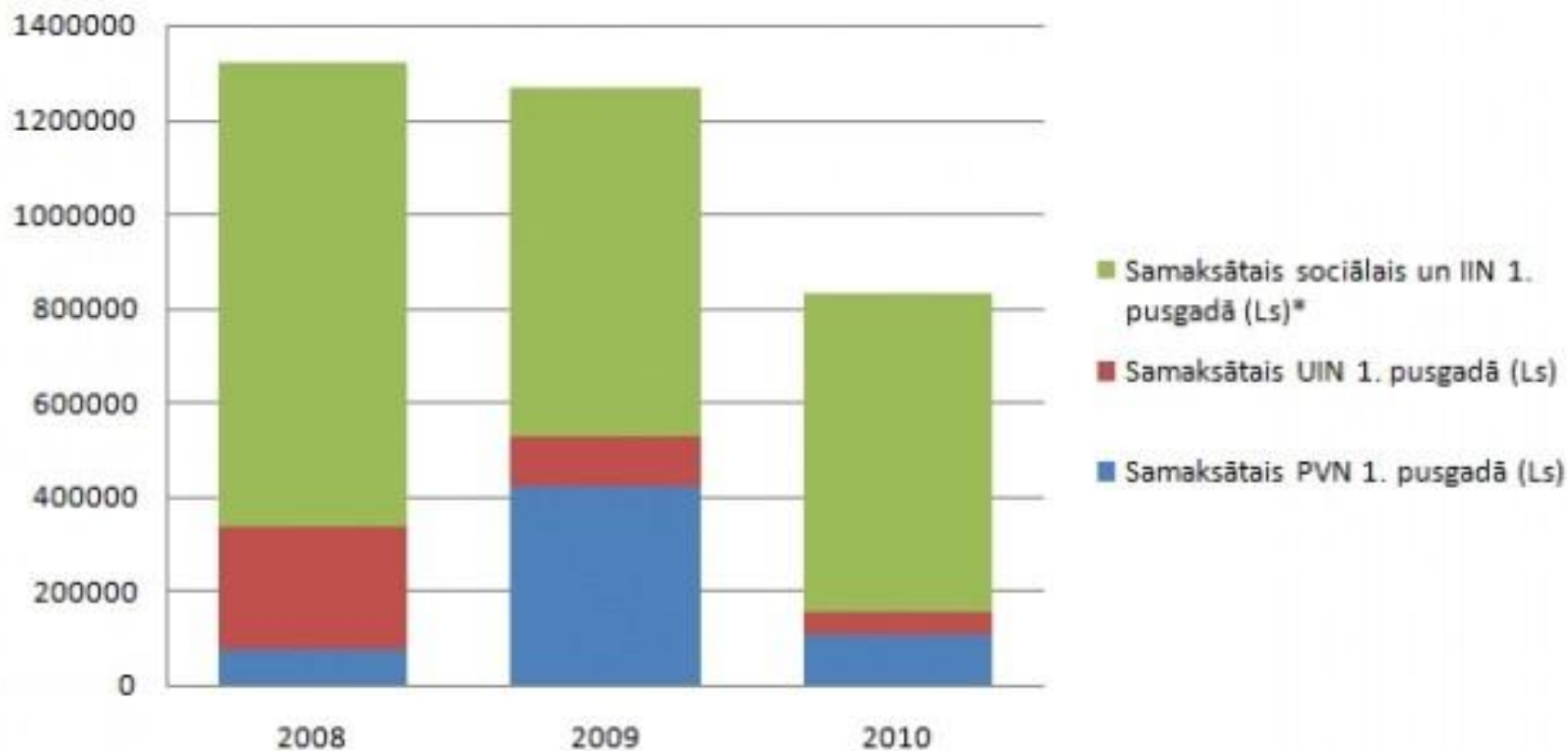
1		simonaroberts view profile	33
2		Brunfan view profile	22
3		Etalab view profile	16
4		tkb view profile	16
5		SylvieTissot view profile	13
6		scilib view profile	12
7		Ansofi view profile	12
8		opendata view profile	11
9		LiberTIC view profile	10
10		opendata71 view profile	10

taisnstūris

Taisnstūri ir pati populārākā forma datu vizualizācijā, lai salīdzinātu vai dalītu datus.

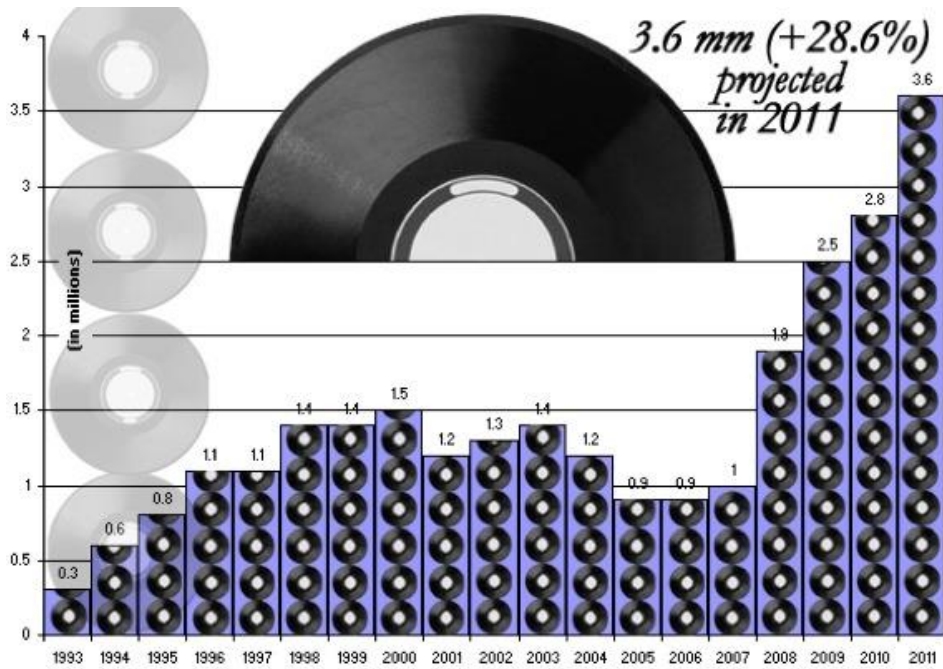
Izdevniecību samaksātie nodokļi 2008.-2010.1 pusgadā

Tradicionālā izskata piemērs

Lasītprieks

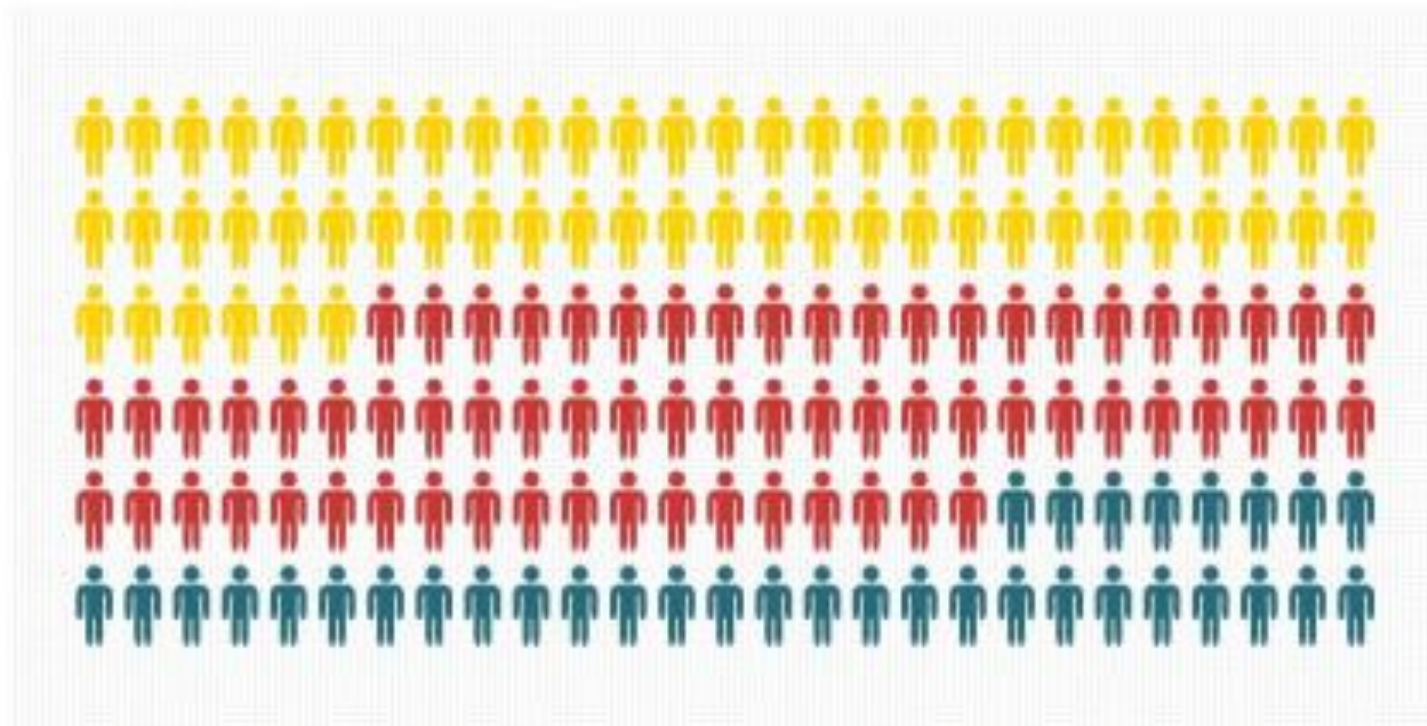
Amerikāņi, kuri lasījuši grāmatu pēdējo 12 mēnešu laikā, pauž galvenos iemeslus, kādēļ tie izbauda lasīšanas procesu.

Radoša datu vizualizācija

Pirkt vai aizņemties?

Lielākā daļa Amerikas grāmatu lasītāju izvēlas paši nopirkt grāmatu, nevis aizņemties – no aptaujātajiem tādi ir 54% drukāto grāmatu lasītāji, 61% e-grāmatu lasītāji, un tikai 32% audio grāmatu lasītāji.

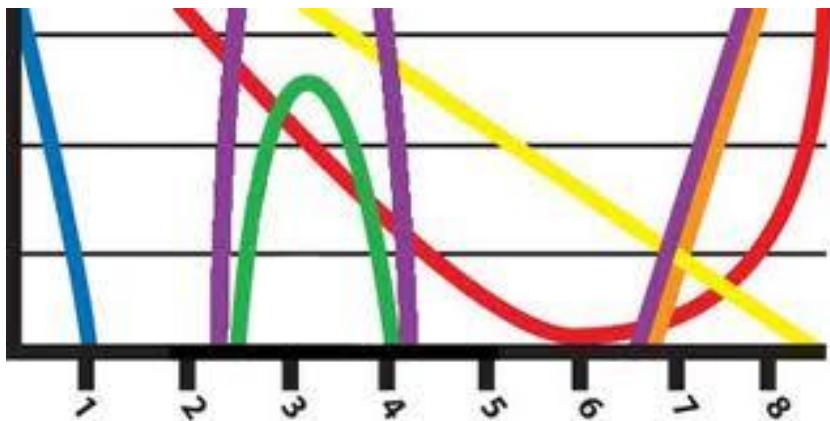

Drukāto grāmatu lasītāji

E-grāmatu lasītāji

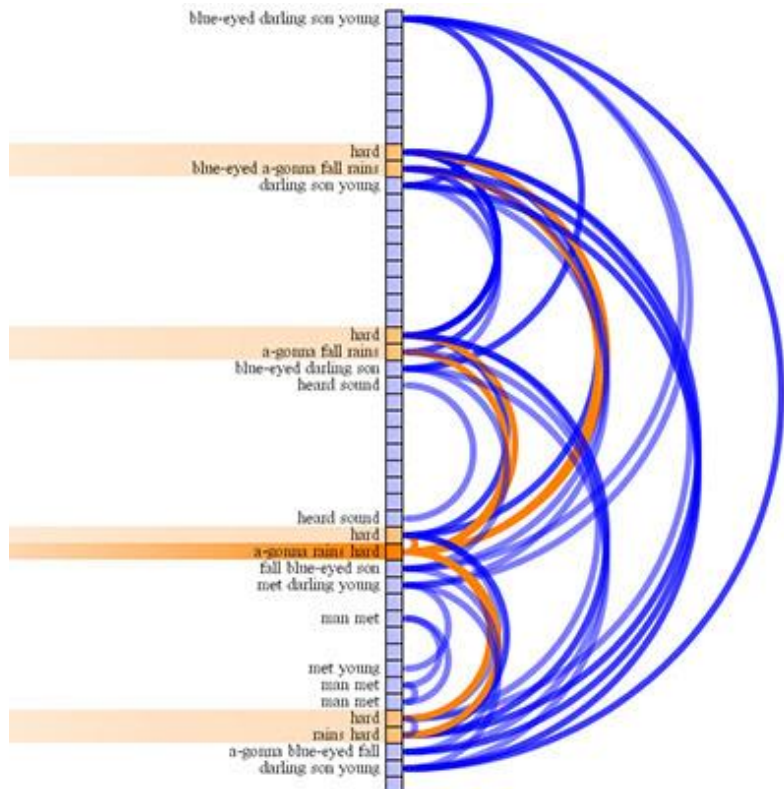
Audiogrāmatu klausītāji

līniju grafika

Tiek vizualizēts progresējošs laika intervāls, līniju grafika.

Zeitverwendung Use of time

Information about time usage, including a bar chart and descriptive text.

0s 6s 34s

12s 17s

Some statistics and data points.

Area chart

Information about the area chart.

Additional data points and statistics.

Line chart

Information about the line chart.

Additional data points and statistics.

Additional data points and statistics.

Additional data points and statistics.

Additional data points and statistics.

Additional data points and statistics.

ilustrācija

Spēles pilnas ilustratīvas prezentācijas, kas lieto pazīstamus simbolus un vizuālās analogijas, lai palielinātu un intensificētu attēlojamo datu būtību.

Negadījumi

2011.gads

60

936

2010.gads

79

931

37,5% - no visiem CSNgsm ar gājējiem notikuši tumsā
 73,3% - no visiem bojā gājušajiem gājējiem reģitrēti tumsā
 35,3% - no visiem ievainotajiem gājējiem reģitrēti tumsā
 51,1% - no visiem smagi ievainotiem gājējiem reģitrēti tumsā

13

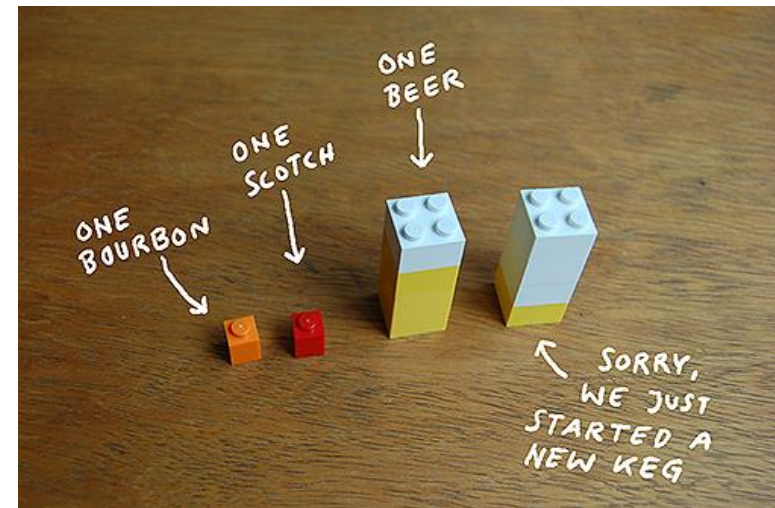
Mit wie vielen Menschen hast du schon geschlafen?

māksla

Informācijas māksla,
kas rāda datu estētiku
gan 2d, gan 3d
instalācijās.

<http://www.designblog.lv/2011/03/21/datu-vizualizacijas-un-infografiki>

uzdevums

Izveidot infografiku par kvalifikācijas darba tēmas izpētes datu informāciju vai izveidot savu stāstu par jebkādu tēmu.

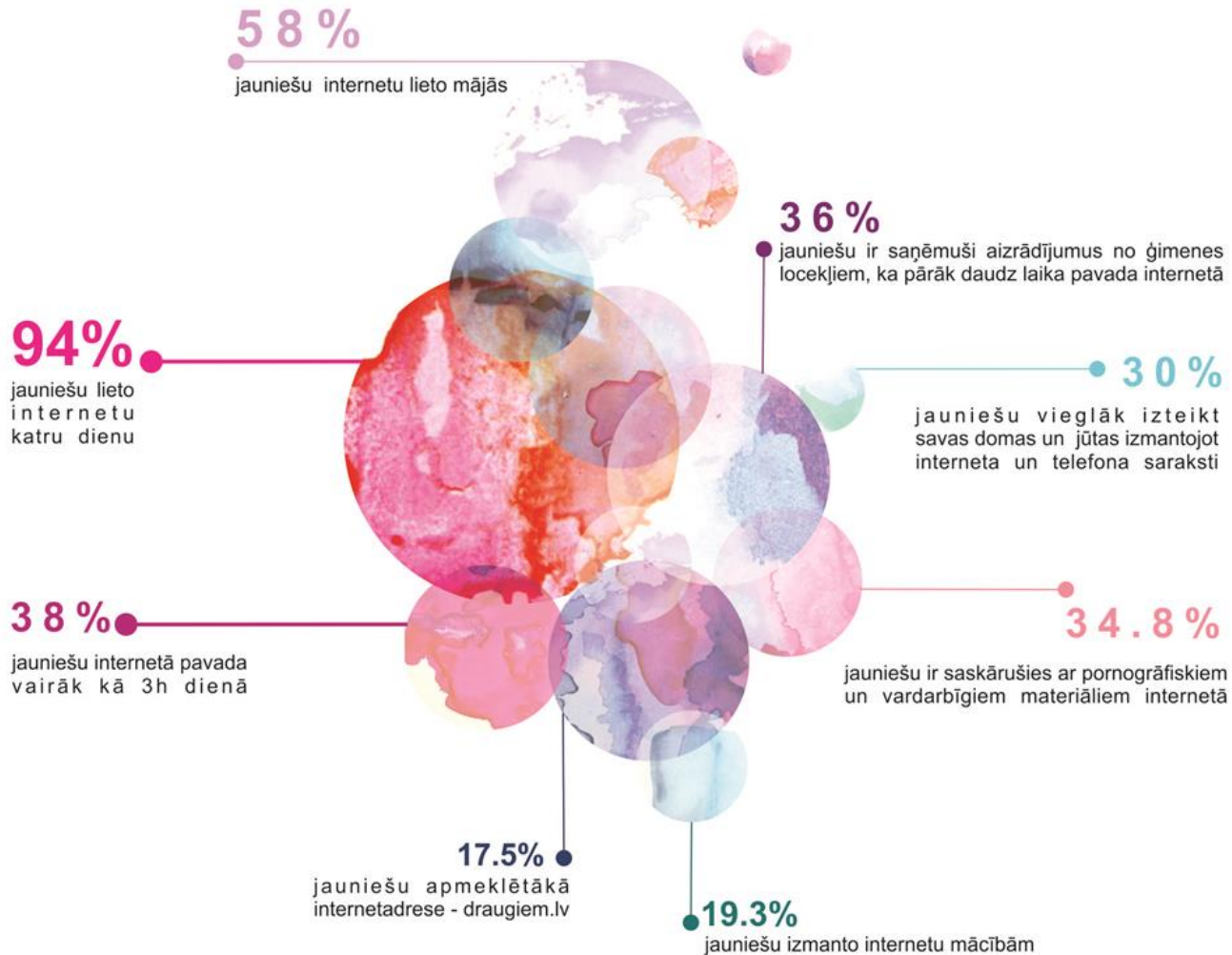

- Vizualizēt tekstu <http://www.wordle.net/>
- Zīmēt blokshēmas - <http://creatly.com/>
- Datu vizualizācijas piemēri <https://ciparunieze.wordpress.com/>
- Video par infografiku <http://www.gestalten.tv/motion/data-flow?play=true>

uzdevuma piemēri

APTAUJA «INTERNETA LIETOŠANA»

Respondenti (jaunieši) tika lūgti sniegt atbildes, lai uzzinātu par interneta pieejamību jauniešu vidū, izmantošanas mērķiem un pastāvošajiem ierobežojumiem, kā arī par interneta lietošanu un tā nozīmību mūsdienās.

16. GS

DAŽĀDAS FORMAS
NĒSĒJAMS KABATĀ
NĒSĒJAMS AP KAKLU
KRĀŠŅI ROTĀTI
ROKŪ DARBS
ĻOTI DĀRGI

**PĀRNĒSĀJAMO
PULKSTENŪ
ATTĪSTĪBA**

20. GS

NĒSĀ UZ ROKAS
RŪPNIECISKI RAŽOTI
PIEEJAMĀKI MASĀM

MULTIFUNKCIONĀLS
PIEŅEMAMAS CENAS
NEPIECIEŠAMS IKDIENĀ

21. GS

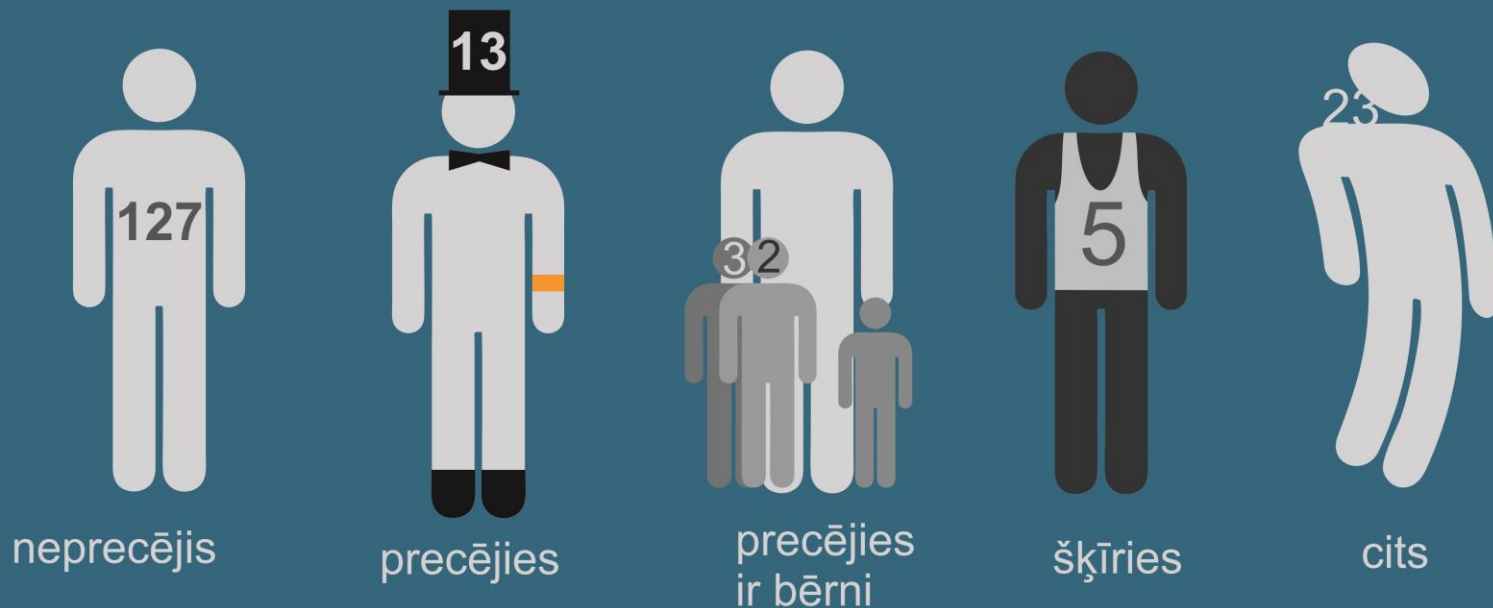
Tu kādreiz redzēji
RMDV reklāmu?

Vai skolai ir vajadzīga
nestandarta reklāma?

Vai tev patīk
RMDV reklāma?

Ģimenes stāvoklis

Aptaujā piedalījās 200 personas